

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudců JUDr. Hany Kadaňové a Mgr. Milana Taubera ve věci

žalobkyně: **O.CH. a.s.**
zastoupena advokátem JUDr. Ing. Pavlem Sorokáčem, MBA
sídlem Pařížská 68/9, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.8.2014, č.j. 50997/ENV/14, 767/540/14

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

- 1 Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto její odvolání proti

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. L.

rozhodnutí České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu Liberec (dále též „správní orgán 1. stupně“ nebo „inspekce“), ze dne 14.5.2014 č.j. ČIŽP/51/OOV/SR02/1313902.005/14/LVB (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), kterým jí byla uložena pokuta ve výši 100.000 Kč za správní delikt podle ust. § 37 odst. 4 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o integrované prevenci“), jehož se žalobkyně dopustila tím, že dne 30.8.2013 vypouštěla z ústi odlučovače ropných látek v provozovně Liberec do povrchových vod Doubského potoka (ř. km cca 0,5 ČHP 2-04-07-010) vody v rozporu se závaznou podmínkou č. 2 bod a) integrovaného povolení vydaného rozhodnutím Krajského úřadu Libereckého kraje č.j. KULK 68633/2009 ze dne 20.11.2009 (dále jen „integrované povolení“), a dále jí byla uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Vedle zrušení napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhá též zrušení rozhodnutí prvostupňového.

- 2 Žalobkyně v podané žalobě namítla, že je trestána za správní delikt, který nespáchala, správní úřady neunesly důkazní břemeno a neprokázaly, že se žalobkyně správního deliktu dopustila, rovněž nezjistily všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu dle ust. § 50 odst. 3 správního řádu. Konkrétně žalobkyně uvedla, že ve správním řízení nebylo prokázáno, že by žalobkyně vypouštěla z výusti odlučovače ropných látek v provozovně Liberec do povrchových vod Doubského potoka vody v rozporu se závaznou podmínkou č. 2 bod a) integrovaného povolení. Žalovaný měl za prokázané, že do Doubského potoka byly v důsledku havárie vzniklé na zařízení žalobkyně vypouštěny rovněž splaškové vody z administrativní budovy a dále i vody z technologického odlučovače tuků s obsahem glycerolu, k tomuto závěru došel pouze z protokolu z neohlášené kontroly včetně pořízení dokumentace, zápisu o havárii sepsaného žalobkyní a z vyjádření žalobkyně ze dne 9.10.2013 a 31.3.2014. Upozornila, že v řízení nikdy nebylo prokázáno, jaké množství vody vyteklo z výusti odlučovače ropných látek do Doubského potoka a zda byla nebezpečná, přičemž není-li vyteklá látka (voda) závadná či nebezpečná, nemůže se jednat o protiprávní jednání. Namítla též, že v napadeném rozhodnutí absentuje jakékoli konkrétní tvrzení, jakým způsobem měla žalobkyně svoji povinnost porušit, když stavebně technický stav zařízení lze určit pouze na základě znaleckého posudku. Prvostupňové rozhodnutí tak nemá reálný důkazní podklad a bylo vydáno na základě spekulací, přesto ho žalovaný potvrdil. Celé správní řízení vedené proti žalobkyni tak lze pokládat za účelové.
- 3 Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Uvedl, že ve správním řízení bylo nade vší pochybnost prokázáno, že žalobkyně vypouštěla do Doubského potoka i jiné znečištěné vody než jen přečištěné vody srážkové, jak jí ukládá podmínka v integrovaném povolení. Není pravda, že by žalovaný svůj názor podpořil pouze přehledem podkladů, ze kterých vycházel, neboť žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl, které informace a údaje z uvedených podkladů použil, jaký mají vztah ke skutkové podstatě správního deliktu, stejně tak popsal, jak postupovala a co zjistila inspekce, tj. jak dospěla k závěru, že z odlučovače ropných látek vytékají znečištěné vody jiné než srážkové. Žalobkyně ve správním řízení v zápisu o havárii sama uvedla, že vzhledem k prasklé kanalizaci z administrativní budovy došlo ke kontaminaci znečištěné dešťové vody, která je svedena přes odlučovač ropných látek do

vodoteče Doubského potoka, v následném písemném vyjádření pak přiznala, že do odlučovače se zřejmě dostala i technologická voda s obsahem glycerolu (což se ovšem později ve správním řízení nepodařilo prokázat). Žalobkyně vzniklou havárii nadále nepopírala, pouze tvrdila, že v jejím důsledku nedošlo k nedovolenému vypouštění odpadních vod, spekulovala o kontaminaci ptačím trusem, zdůraznila, že šlo o neúmyslné jednání vzniklé předem nezjistitelnou technickou vadou, poukázala na maximální usilí vyvinuté k odstranění havárie, dále namítla, že znečišťující látka nebyla analyzována, znevěrohodňovala zjištění učiněné inspekcí, poukázala na neozhlednění osobních poměrů při stanovení výše pokuty. Žalovaný se se všemi námitkami vypořádal, odkazuje proto na odůvodnění napadeného rozhodnutí, trvá na tom, že správní delikt byl žalobkyni prokázán.

- 4 Při ústním jednání zástupce žalobkyně i žalovaný setrvali na svých stanoviscích, která shrnuli. Pro případ, že by soud neshledá důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, navrhla žalobkyně, aby soud upustil od trestu nebo jej snížil.
- 5 Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným, a z důkazů provedených při ústním jednání vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- 6 Dílčí protokol o průběhu kontroly ze dne 2.9.2013 popisuje průběh kontroly u žalobkyně v provozovně Liberec, dne 30.8.2013 od 9:30 do 11:30 hodin. Protokol obsahuje zjištění, že nosným programem provozovny je výroba esterifikovaných rostlinných olejů a živočišných tuků ERO a s tím související manipulace a skladování surovin, pomocných látek a produktů. V provozovně jsou provozovány dva lapoly, jedním z nich je odlučovač tuků a druhým je odlučovač ropných látek. V provozovně jsou produkovány odpadní vody splaškové, z nichž část je svedena do veřejné kanalizace a část do septiku. Přечиštěné odpadní vody z tzv. „špinavých dešťových vod“ jsou svedeny do Doubského potoka. Kal z lapolu tuků je likvidován dle potřeby externí společností. Žalobkyně disponuje povolením k nakládání povrchovými (srážkovými) vodami vedenými přes odlučovač ropných látek do Doubského potoka, s tím, že odlučovač musí být pravidelně kontrolován, zachycené ropné látky řádně odstraňovány a likvidovány, čtyřikrát ročně musí být sledována jakost vypouštěných srážkových vod z odlučovače; jakost nesmí přesáhnout v ukazateli C₁₀ – C₄₀ hodnotu 0,3 mg/l. Žalobkyně disponuje havarijním plánem ze dne 4.4.2011. V dílčím protokolu je dále zaznamenáno zjištění učiněné při kontrole dne 30.8.2013, že z odlučovače ropných látek, do kterého ústí kanalizace znečištěných dešťových vod, je do Doubského potoka vypouštěna silně páchnoucí žlutavá tekutina, která zanechávala na dně potoka bělavý povlak. Vypouštění z lapolu vykazovalo kolísavý odtok odhadem od 0,2 – 5,0 l/s periodicky po cca deseti minutách. V kruhové šachtě vedle lapolu v hloubce cca čtyři metry pod terénem byl na hladině viditelný povrch silně znečištěné, páchnoucí kapaliny, podobný koláči vzplývavého kalu na biologických čističkách odpadních vod. V této šachtě bylo umístěno čerpací zařízení, které střídavě přečerpávalo obsah šachty do lapolu. Rovněž v poslední komoře lapolu byl cítit silný zápach (nikoli po ropných látkách) a na hladině byly patrné kusy kalu. Zjištění bylo inspekci hlášeno dne 22.8.2013 s tím, že Doubský potok a částečně i Lužická Nisa jsou již silně znečištěny. Dne 24.7.2013 byl inkriminovaný úsek Doubského potoka kontrolován inspekcí a nebyly zde patrné žádné známky současného znečištění. Dále je v dílčím

protokolu uvedeno, že byla pořízena fotodokumentace a odebrány vzorky, a žalobkyně byla vyzvána k předložení dokladů a dalších materiálů.

- 7 V zápisu o havárii ze dne 30.8.2013 žalobkyně uvádí, že na základě upozornění inspekce bylo dne 30.8.2013 zjištěno, že z odlučovače ropných látek v provozovně Liberec teče nestandardně zápachající kapalina, odlučovač ropných látek byl poté odstaven a veškerý odtok kapaliny do Doubského potoka byl zastaven. Bylo zjištěno, že z prasklé splaškové kanalizace z administrativní budovy došlo ke kontaminaci znečištěné dešťové vody, která je svedena přes odlučovač ropných látek do Doubského potoka. Inspekce si odebrala vzorky k analýze.
- 8 Rozhodnutím Krajského úřadu Libereckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 20.11.2009 č.j. KULK 68633/2009, v bodu 2 písm. a) Krajský úřad změnil integrované povolení ze dne 7.5.2007 č.j. KULK 26669/2007 pro zařízení „Výroba ERO 50 kt“ tak, že mimo jiné vydal povolení k jinému nakládání s povrchovými vodami (srážkové vody) vedenými přes odlučovač ropných látek do místní vodoteče Doubský potok, v ř. km. cca 0,5 (ČHP 2-04-04-010), s tím, že jakost vypouštěných srážkových vod na odtoku z odlučovače ropných látek nepřesáhne v ukazateli $C_{10} - C_{40}$ hodnotu 0,3 mg/l. Odlučovač ropných látek musí být pravidelně kontrolován (zejména po přívalových a déle trvajících deštích), zachycené ropné látky včas odstraňovány a likvidovány zákonným způsobem. Pravidelně čtyřikrát ročně bude sledována jakost vypouštěných srážkových vod z odlučovače ropných látek. Žalobci byla uložena povinnost předložit ke schválení provozní řád odlučovače ropných látek.
- 9 V bodu 3.2 nedatovaného Provozního řádu odlučovače ropných látek žalobkyně uložila obsluze povinnost jednou týdně a dále vždy po dešťových srážkách kontrolovat průtočnost odlučovače a vrstvu plovoucích ropných látek v odlučovací komoře.
- 10 Dle Záznamu o kontrole odlučovače ropných látek byla kontrola odlučovače ropných látek v srpnu 2013 provedena pouze jednou, a to dne 5.8.2013.
- 11 Dle Záznamu o čištění odlučovače ropných látek došlo v roce 2013 k vyčištění dne 13.3.2013 a poté dne 30.8.2013.
- 12 Protokol o kontrolním zjištění ze dne 3.10.2013 popisuje výsledek došetření neohlášené kontroly provedené dne 30.8.2013 a následného zjištění havarijního úniku v té době neznámé tekutiny z výusti odlučovače ropných látek do Doubského potoka. V protokolu je uvedeno, že při kontrole dne 30.8.2013 nebyly předloženy veškeré požadované podklady a nebyl k dispozici výsledek laboratorního rozboru vzorku odebraného inspekcí, proto byl dne 2.9.2013 sepsán dílčí protokol o průběhu kontroly. Při jednání žalobkyně seznámila inspekci s opatřeními, která přijala v měsíci září 2013. Jednalo se o kompletní vyčištění odlučovače ropných látek, výměnu biofiltrů, výměnu čerpadla před lapolem, který byl ve dnech 9.-10.9.2013 znovu zprovozněn, denní vizuální a smyslovou kontrolu obsahu lapolu a kontrolu výtoku z výusti do Doubského potoka, opravu splaškové kanalizace z administrativní budovy, u níž se žalobkyni potvrdil původní předpoklad, že je důvodem zjištěné havárie, zvýšení frekvence kontrol odlučovače ropných látek obsluhou. Dále bylo zaznamenáno, že dne 23.9.2013 inspekce obdržela výsledek chemické analýzy odebraného

vzorku, přičemž šlo o extrahované látky v hodnotě 6,891 mg/l, glycerol v hodnotě 1000 mg/l, pH bylo zjištěno v hodnotě 3,9. Analýzu učinil dne 19.9.2013 Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem, zkušební laboratoř Hradec Králové, akreditovaná ČIA pod č. 1388. Na základě výsledku analýzy odebraného vzorku bylo konstatováno, že se nejednalo jenom o havarijní únik vod splaškových, jak bylo prezentováno žalobkyní dne 2.9.2013. Dále byla inspekci provedena kontrola lapolu, provoz byl shledán bez závad, stav koryta Doubského potoka byl pod předmětnou výustí v uspokojivém stavu, beze stop znečištění.

- 13 Žalobkyně se dne 9.10.2013 vyjádřila k protokolu o kontrolním zjištění ze dne 3.10.2013. Sdělila, že vlastní příčinou havárie bylo zbrocení přívodního splaškového potrubí, které je napojeno z administrativní budovy, technologie a centrálních šaten zaměstnanců. Toto potrubí je napojeno na přečerpávací stanici, kde se tato splašková voda mísí vodou s technologického lapolu pro odlučovač tuků a následně je přečerpávána do centrální městské kanalizace. Žalobkyně zjistila, že přípojná část splaškového potrubí z administrativní budovy, technologie a centrálních šaten zaměstnanců byla zlomena a posunuta mimo svou osu. Při naplnění přečerpávací šachty došlo k úniku z této šachty do protiproudu vypouštěných splaškových vod z administrativní budovy, technologie a centrálních šaten zaměstnanců. Následkem byla kontaminace přečištěnou technologickou vodou obsahující rozpuštěný glycerol, která se společně se splaškovou vodou vsakovala do podzemní vody a následně přecházela do sběrné přečerpávací šachty ropného lapolu, který je napojen na kanalizaci. V přečerpávací šachtě je umístěno čerpadlo, které při vyšší hladině spíná a přečerpává přebytečné množství dešťové vody přes ropný lapol do Doubského potoka. Toto čerpadlo zůstalo sepnuté vzhledem k poruše vodivostního čidla, proto byla voda čerpána nepřetržitě do ropného lapolu, a tudíž byl přítok do Doubského potoka v časovém intervalu bez dešťových srážek vysoký. Popis skutkového stavu žalobkyně pro objasnění doplnila plánky a fotodokumentací. Dle žalobkyně se jednalo o nezaviněnou mimořádnou havárii, žalobkyně popsala své nově zavedené preventivní činnosti, a to denní kontrolu odlučovače ropných látek s kontrolou senzorických vlastností vody v lapolu, týdenní odvoz obsahu nátokové šachtice, preventivní servisní kontrolu čerpadla jednou za tři měsíce, zvýšení frekvence rozborů odtoku z odlučovače ropných látek do Doubského potoka jednou za dva měsíce.
- 14 Dne 19.2.2014 bylo pod č.j. ČIŽP/51/OOV/SR02/1313902.001/14/LVB s žalobkyní zahájeno správní řízení ve věci uložení pokuty za správní delikt podle ust. § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci, kterého se žalobkyně měla dopustit tím, že dne 30.8.2013 vypouštěla z ústí odlučovače ropných látek do povrchových vod vody v rozporu se závaznou podmínkou č. 2 bod a) integrovaného povolení.
- 15 Ve vyjádření ze dne 31.3.2014 žalobkyně konstatovala, že vyvinula maximální součinnost se správním orgánem při odhalení a likvidaci možné havárie odlučovače ropných látek a současně postupovala v souladu s právními předpisy, havarijním i provozním řádem. Poukázala na to, že při kontrole dne 30.8.2013 nebylo dostatečně zjištěno množství neznámé zapáchající žlutavé látky v okolí ústí odlučovače ropných látek. Namítla, že v době kontroly prováděl správce kanalizace práce na splaškové kanalizaci v okolí společnosti A.J. nad výustí odlučovače ropných látek, přičemž nebyla vyvrácena možnost kontaminace Doubského potoka touto činností. Namítla též, že odebrané vzorky byly analyzovány v zařízení, kterému chybí potřebná akreditace, což je nezhojitelná formální

vada. Není tedy postaveno na jisto, kdo a v jakém množství a jakou látkou kontaminoval předmětný vodní tok. Zdůraznila, že žalobkyně bezvýhradně plní veškeré podmínky uvedené v integrovaném povolení, včetně předcházení výskytu havárií, a postupovala řádně i při odstranění vzniklé havárie, kterou nezavinila ani nedbalostně, šlo o vis maior. Dále žalobkyně uvedla, že s posuzovanou událostí nevznikla žádná prokazatelná škoda na životním prostředí včetně fauny a flóry, na životu, zdraví či majetku, a to i s ohledem na okamžité řešení události žalobkyní.

- 16 Dne 14.5.2014 bylo prvostupňovým rozhodnutím č.j. ČÍŽP/51/OOV/SR02/1313902.005/14/LVB rozhodnuto, že žalobkyně dne 30.8.2013 vypouštěla z výusti odlučovače ropných látek do povrchových vod Doubského potoka (ř. km. cca 0,5 ČHP 2-04-07-010) vody v rozporu se závaznou podmínkou č. 2 bod a) integrovaného povolení. Tímto skutkem se dopustila porušení povinnosti provozovat zařízení v souladu s integrovaným povolením dané ust. § 16 odst. 1 písm. a) zákona o integrované prevenci, tedy správního deliktu podle ust. § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci. V rozhodnutí je popsáno šetření pracovníků inspekce, z nějž vyplynulo, že obsah odlučovače ropných látek netvořily srážkové vody, pro které je zařízení určeno, ale že do něj byly z vedlejší šachty přečerpávány jiné kapaliny, které byly následně vypouštěny do Doubského potoka. K vlastní příčině popsaného skutkového stavu je v rozhodnutí citováno z vyjádření žalobkyně ze dne 9.10.2013. Dále jsou v rozhodnutí citovány námitky vznesené žalobkyní ve vyjádření ze dne 31.3.2014 a závěry Posudku hodnotícího provozování kanalizačního systému v areálu předmětné provozovny, vypracovaného společností SINGS projekční ateliér, s.r.o. v březnu 2014 a předloženého žalobkyní s vyjádřením ze dne 31.3.2014. Dle prvostupňového rozhodnutí posudek obsahuje závěr, že dle názoru zpracovatele posudku došlo k havárii opotřebením použitého materiálu, vzhledem k absenci analýzy odebraných vzorků se nelze vyjádřit k úrovni ohrožení životního prostředí, nicméně s ohledem na množství a krátkou dobu trvání se nedá předpokládat závažnější poškození kvality vody. Zpracovatel posudku doporučil zvážit rekonstrukci kanalizační sítě. Správní orgán 1. stupně následně uzavřel, že k prokázání vypouštění silně znečištěné vody do Doubského potoka postačí pořízená fotodokumentace a zjištění na místě. Vzhledem k tomu, že žalobkyni bylo povoleno výhradně nakládání se srážkovými vodami, vedenými přes odlučovač ropných látek, do Doubského potoka, a z šetření vyplynulo, že obsah odlučovače ropných látek netvořily zaolejované srážkové vody, ale že do něj byly z vedlejší šachty přečerpávány jiné kapaliny, které byly následně vypouštěny do Doubského potoka, nebyla podmínka výhradního nakládání se srážkovými vodami splněna. Tento zjištěný stav žalobkyně nikdy nezpochybnila, naopak sama v zápisu o havárii dospěla ke zjištění, že z předmětného odlučovače ropných látek teče nestandardně zapáchající kapalina. Správní orgán 1. stupně uložil žalobkyni pokutu ve výši 100.000 Kč, při stanovení výše pokuty přihlédl k tomu, že kvalita povrchových vod nebyla ohrožena jen v Doubském potoce, který nepožívá zvláštní ochrany, ale též v blízké Lužické Nise, jejíž tok je vzdálen od výusti jen cca 400 metrů. Voda z Lužické Nisy je na území sousedního Německa upravována jako pitná a celkově je tomuto toku věnována zvláštní pozornost v rámci mezinárodního projektu „Čistá Nisa“. Dále správní orgán 1. stupně přihlédl k tomu, že žalobkyně bezodkladně učinila kroky vedoucí k nápravě nežádoucího stavu a zavedla preventivní opatření, kladně ohodnotil i bezproblémovou a ochotnou spolupráci s žalobkyní s cílem, aby opakování výše uvedeného bylo v budoucnu

minimalizováno. Při rozhodování správní orgán 1. stupně učinil srovnání se skutkově podobnými případy.

- 17 V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobkyně namítla, že obsah odlučovače tvořily srážkové vody kontaminované ptačím trusem, přičemž ptačí trus nemůže působit škodlivě. Dále zopakovala námitky vznesené v průběhu správního řízení, k provedenímu dokazování uvedla, že z pořízených fotografií nelze zjistit, zda se jedná o látku škodlivou, zpochybnila i autentičnost fotografií, navíc vyslovila domněnku, že fotografie podporují její tvrzení o kontaminaci vody ptačím trusem. Zápach zjištěný pracovníky inspekce označila pouze za subjektivní vjem. Podle jejího názoru se správnímu orgánu 1. stupně nepodařilo prokázat, že by žalobkyně porušila zákon o integrované prevenci. Poukázala i na to, že při stanovení výše pokuty nebyly zohledněny osobní poměry žalobkyně, což je v rámci správního řízení nutným standardem.
- 18 Žalovaný v napadeném rozhodnutí potvrdil rozhodnutí správního orgánu 1. stupně s tím, že integrované povolení bylo vydáno k jinému nakládání s povrchovými vodami (srážkové vody), přičemž bylo zjištěno vypouštění silně páchnoucí žlutavé tekutiny, která na dně potoka zanechává bělavý povlak, znečištěná páchnoucí kapalina byla viditelná i v kruhové šachtě vedle lapolu a bylo zjištěno, že je přecherpávána do lapolu, zápach byl zjištěn i v poslední komoře lapolu. Žalovaný uvedl, že správní orgán 1. stupně rozhodl nejprve dne 3.12.2013 o uložení pokuty ve výši 150.000 Kč za porušení zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých předpisů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Prvoinstanční rozhodnutí ze dne 3.12.2013 bylo žalovaným zrušeno a řízení bylo zastaveno, neboť pokuta měla být uložena za porušení zákona o integrované prevenci. K námitkám vzneseným žalobkyní v odvolání žalovaný uvedl, že má za prokázané vypouštění rovněž splaškových vod, a dále dle vyjádření žalobkyně i vod z technologického odlučovače tuků s obsahem glycerolu. Zdůraznil, že žalobkyně sama v průběhu správního řízení vznik havárie nijak nezpochybňovala, pouze ji nedávala do souvislosti s porušením zákona. Odvolací námitku o kontaminaci ptačím trusem označil za pouhou nereálnou a nepodloženou účelovou spekulaci, která je vyvrácena zjištěním pracovníků inspekce při kontrole, že do odlučovače ropných látek vnikla splašková voda a voda z odlučovače tuků. K námitce, že při absenci důkazu o nebezpečnosti vypouštěné látky je třeba pokládat látku za nezávadnou žalovaný uvedl, že sankce nebyla uložena za vypouštění závadné látky do vodního toku, ale za nakládání s vodami v rozporu s integrovaným povolením. O tomto jednání žalobkyně není pochyb. Vizualní a senzorický popis látky považuje žalovaný za standardní způsob zaznamenání zjištění učiněných při kontrole, za zcela nemístnou pokládá poznámku žalobkyně o možné manipulaci s fotodokumentací, tvrzení, že žalobkyně řádně pečovala o stavbu a havárii nemohla zabránit, označil za nepřesvědčivé vzhledem k příčině havárie, délce jejího trvání a způsobu zjištění, když tato spočívala ve zborcení potrubí odpadních vod, došlo k ní před 22.8.2013 a žalobkyně o ní do upozornění inspekcí nevěděla. K námitce, že nevznikla žádná prokazatelná škoda, žalovaný potvrdil závěr správního orgánu 1. stupně, který přihlédl nejen k vzniklé, ale i k hrozící škodě. Tu pokládá žalovaný za teoreticky možnou. Výši pokuty žalovaný pokládá shodně se správním orgánem 1. stupně za přiměřenou osobním i majetkovým poměrům žalobkyně, jejíž základní kapitál činí 100.000.000 Kč, a za odpovídající obdobným případům řešeným v minulosti.

- 19 Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
- 20 Podle ust. § 2 písm. a) zákona o integrované prevenci se pro účely tohoto zákona rozumí zařízením stacionární technická jednotka, ve které probíhá jedna či více průmyslových činností uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, a jakékoli další s tím přímo spojené činnosti, které po technické stránce souvisejí s průmyslovými činnostmi uvedenými v příloze č. 1 k tomuto zákonu probíhajícími v dotčeném místě a mohly by ovlivnit emise a znečištění, nejde-li o stacionární technickou jednotku používanou k výzkumu, vývoji a zkoušení nových výrobků a procesů; za zařízení se považuje i stacionární technická jednotka, ve které neprobíhá žádná z činností uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, jestliže pro ni bylo požádáno o vydání integrovaného povolení.
- 21 Podle bodu 4.1. přílohy č. 1 k zákonu o integrované prevenci se výrobou rozumí mimo jiné výroba organických látek nebo skupin látek na základě chemických a biologických procesů v průmyslovém měřítku, jako jsou estery.
- 22 Podle ust. § 3 a násl. zákona o integrované prevenci lze integrovaným povolením stanovit podmínky k provozu zařízení dle ust. § 2 písm. a).
- 23 Podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) zákona o integrované prevenci je provozovatel zařízení povinen provozovat zařízení v souladu s integrovaným povolením vydaným podle tohoto zákona, včetně podmínek provozu zařízení stanovených v provozních řádech a dalších dokumentech schválených v rámci integrovaného povolení.
- 24 Podle ust. § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako provozovatel zařízení dopustí přestupku tím, že provozuje zařízení bez platného integrovaného povolení, bez pravomocného rozhodnutí o podstatné změně integrovaného povolení nebo v rozporu s integrovaným povolením.
- 25 Podle odst. 6 písm. b) téhož ustanovení se uloží pokuta do 10.000.000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavců 4 a 5.
- 26 V řízení není sporu o tom, že žalobkyně provozuje zařízení „Výroba ERO 50 kt“ podléhající režimu zákona o integrované prevenci, a že jí bylo dne 7.5.2007 uděleno integrované povolení (ve znění pozdějších změn); tedy že má povinnost provozovat zařízení v souladu s integrovaným povolením, včetně podmínek provozu zařízení stanovených v provozních řádech a dalších dokumentech schválených v rámci integrovaného povolení. Není sporu ani o tom, že integrované povolení bylo žalobkyni uděleno k jinému nakládání s povrchovými vodami (srážkové vody), vedenými přes odlučovač ropných látek do místní vodoteče Doubského potoka, se specifikací jakosti vypouštěných srážkových vod a s uložením dalších tam specifikovaných povinností zejména na sledování jakosti, kontroly a provozu. V řízení je sporné pouze to, zda

žalobkyně uvedenou povinnost porušila, respektive zda má skutkový závěr žalovaného o porušení povinnosti žalobkyní oporu v provedených důkazech.

- 27 Podle ust. § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2, tedy s požadavky na zákonnost jeho postupu.
- 28 Podle ust. § 50 odst. 1 správního řádu podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.
- 29 Podle odst. 3 téhož ustanovení je správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.
- 30 Podle odst. 4 téhož ustanovení pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.
- 31 Podle ust. § 51 odst. 1 správního řádu k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.
- 32 Zásadní vadu řízení žalobkyně spatřuje v tom, že žalovaný i správní orgán 1. stupně učinili závěr, že žalobkyně dne 30.8.2013 vypouštěla z výusti odlučovače ropných látek do povrchových vod Doubského potoka jinou než srážkovou vodu, aniž byl tento závěr dostatečně podložen důkazy. Žalobkyně namítá, že správní orgány zjistily skutkový stav pouze z vyjádření samotné žalobkyně, když důkaz analýzou odebraných vzorků nebylo možné použít pro formální vady a zjištění učiněná inspekce nejsou způsobilým důkazem.
- 33 Soud po přezkoumání postupu správních orgánů dospěl k závěru, že žalovaný i správní orgán 1. stupně zjistili skutkový stav ze souhrnu podkladů pro rozhodnutí, které jsou ve vzájemném souladu a logické spojitosti, a společně poskytují ucelený obraz o skutkovém stavu. Kromě protokolu obsahujícího zjištění kontrolujících pracovníků inspekce vycházeli zejména z ústního i písemného vyjádření žalobkyně, ze zápisu o havárii učiněného žalobkyní, dále z listin ze správního řízení o integrovaném povolení a jeho dodržování žalobkyní před havárií.
- 34 Z obsahu písemných vyjádření žalobkyně lze dovodit, že všechny podklady pro rozhodnutí žalobkyně v průběhu správního řízení pokládala za správné a pravdivé, sama doplňovala popis skutkového stavu vlastním podrobným vysvětlením, které je učiněno s náležitou odborností a se znalostí věci, je doplněno fotografiemi a nákresy, je tedy zcela věrohodné. Ve vyjádření i v Zápisu o havárii žalobkyně jednoznačně uvádí, že voda, kterou

dne 30.8.2013 vypouštěla z výusti odlučovače ropných látek do Doubského potoka, nebyla vodou srážkovou. Teprve poté, co vyšla najevo formální vada důkazu o výsledku chemické analýzy odebraného vzorku, namítla žalobkyně nedostatečné zjištění skutkového stavu a zpochybnila objektivitu šetření učiněného inspekci, čímž se de facto distancovala od svého dosavadního tvrzení. Nové tvrzení o kontaminaci srážkové vody ptáčím trusem pak žalobkyně žádným objasňujícím důkazem nepodpořila a ponechala jej ve zcela obecné rovině. Nové tvrzení o možné kontaminaci vodního toku v důsledku opravy splaškové kanalizace na jiném místě vodního toku (nad výustí odlučovače ropných látek) je v přímém rozporu se zjištěním inspekce i samotné žalobkyně ze dne 30.8.2013, kde žalobkyně výslovně popisuje, že z prasklé splaškové kanalizace z administrativní budovy (tedy v provozovně žalobkyně) došlo ke kontaminaci znečištěné dešťové vody, která je svedena před odlučovač ropných látek do Doubského potoka. Nová tvrzení jsou učiněná ve značném časovém odstupu a jsou v rozporu s dosavadními tvrzeními žalobkyně. Je tedy zcela opodstatněné, že je správní orgány pokládaly za účelové.

- 35 Užití protokolu o kontrolním zjištění ve správním řízení jako jednoho z podkladů pro rozhodnutí je obecně vzato v souladu s ust. § 50 odst. 1 správního řádu, kde jsou tyto podklady uvedeny pouze demonstrativním výčtem. Použití výsledků kontroly jako jednoho z důkazů protiprávního jednání odpovědného subjektu připustil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30.5.2008 č.j. 4 As 21/2007-80. Nejvyšší správní soud zároveň konstatoval, že tyto výsledky kontroly samy o sobě nenahrazují ani nemohou nahradit dokazování provedené postupem stanoveným správním řádem v rámci následně vedeného správního řízení o uložení sankce.
- 36 V projednávaném případě soud shledal, že zjištění o skutkovém stavu je v protokolu zaznamenáno spolehlivě, dostatečně detailně, bez jakéhokoli zpochybnění ze strany žalobkyně. Později vznesené námítky vůči němu (subjektivita vjemu pracovníků kontroly, možná manipulace s fotografiemi) nejsou podpořeny žádným důkazem, kterým by bylo možno doplnit či vyvrátit zjištěný skutkový stav. Je třeba vyjít i z toho, že jestliže právní řád určitým orgánům přisuzuje určité funkce, nepochybně jim také přiznává způsobilost, zejména takové odborné znalosti a zkušenosti, aby tyto funkce mohly plnit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.5.2010 č.j. 1 Afs 71/2009-113). Pracovníky inspekce lze tedy obecně pokládat za způsobilé pro provedenou kontrolu a jejich zjištění lze pokládat za relevantní, nejsou-li důvodně zpochybněna (k čemuž v řízení nedošlo). Především je však třeba zdůraznit, že protokol o kontrole nebyl jediným důkazem ve správním řízení. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že správní orgán 1. stupně vycházel při závěru o správním deliktu ze zjištění zaznamenaného v protokole o kontrole provedené dne 30.8.2013, z vyjádření žalobkyně k věci, ze zápisu žalobkyně o havárii, z pořízené fotodokumentace. Po zhodnocení všech důkazů měl správní orgán 1. stupně za to, že protokol o kontrole je správný a úplný mimo jiné proto, že jeho závěry žalobkyně plně podpořila vlastním souladným zjištěním.
- 37 S ohledem na vše uvedené má soud za to, že žalovaný i správní orgán 1. stupně postupovali při zjišťování skutkového stavu v souladu se zákonem, konkrétně s citovaným ust. § 3, ust. § 50 odst. 1 a 4 správního řádu, přihlídlí ke všem podkladům a vyhodnotili je jednotlivě i ve vzájemné souvislosti, pozdější rozporné tvrzení žalobkyně na základě racionálních

argumentů posoudili jako účelové. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a námitka žalobkyně je v této části nedůvodná.

- 38 Následně se soud zabýval žalobní námitkou, že v řízení nebylo vůbec tvrzeno ani prokázáno, jaké množství vody z odlučovače ropných látek vyteklo, jakým způsobem k tomu došlo a zda, případně jak byla voda nebezpečná. S ohledem na dikci ust. § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci však soud konstatuje, že takové zjištění není pro závěr o tom, zda byl spáchán správní delikt či nikoli, nezbytné. K naplnění skutkové podstaty předmětného správního deliktu postačí, bylo-li prokázáno, že se jednalo o jinou vodu než srážkovou, neboť integrované povolení bylo výslovně uděleno pro nakládání se srážkovými vodami, a to za účelem ochrany vod povrchových a podzemních, když srážková voda je přirozeným zdrojem vod povrchových a podzemních, zatímco voda odpadní vždy určitým způsobem vody povrchové a podzemní zatěžuje. Jak je uvedeno výše, závěr o tom, že z výusti odlučovače ropných látek dne 30.8.2013 vytékala jiná voda než srážková, byl ve správním řízení bez pochyb prokázán. Žalobní námitka tedy není důvodná. Nad rámec soud uvádí, že se neztotožňuje s názorem žalobkyně ohledně zcela nedostatečného skutkového zjištění. Jedním z podkladů pro rozhodnutí je totiž vyjádření žalobkyně ze dne 9.10.2013, v němž žalobkyně seznamuje správní orgán 1. stupně s příčinou kontaminace vody v odlučovači ropných látek, přičemž vysvětluje, že následkem havárie se splašková voda spolu s technologickou vodou obsahující rozpuštěný glycerol vsakovala do podzemní vody a následně přecházela do přečerpávací šachty ropného lapolu, kde kvůli poruše čidla došlo k nepřetržitému čerpání této vody do ropného lapolu. Je tedy přinejmenším jisté, jakým způsobem došlo k odtoku jiné než srážkové vody odlučovačem ropných látek a zda je tato voda nebezpečná.
- 39 Související námitka, že stavebně technický stav zařízení provozovaného žalobkyní lze zjistit jen znaleckým posudkem, rovněž není důvodná. Ustanovení znalce pokládá soud za nadbytečné s ohledem na výše uvedený závěr, že není třeba přesně zjišťovat provozní činnost, která předcházela kontaminaci vody v odlučovači ropných látek. Postačí prokázání odtoku jiné než srážkové vody z odlučovače ropných látek. Soud opakuje, že pro posouzení odpovědnosti žalobkyně je důležité, zda její jednání naplnilo znaky skutkové podstaty správního deliktu, či nikoli. Skutečnosti, které byly příčinou takového jednání, nejsou rozhodující už jen proto, že právní konstrukce odpovědnosti za správní delikt podle ust. § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci nevyžaduje zavinění; postačí samo protiprávní jednání. Jedná se o tzv. odpovědnost za výsledek.
- 40 Podle poslední žalobní námítky správní orgány při rozhodování nezjistily všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu dle ust. § 50 odst. 3 správního řádu. Uvedené ustanovení správním orgánům ukládá, aby v jednotlivých projednávaných případech chránily určitý konkrétní veřejný zájem, který vyplývá z dané právní úpravy.
- 41 Jak lze dovodit z Důvodové zprávy k zákonu o integrované prevenci (dostupná na <http://www.psp.cz/doc/pdf/00/00/59/00005904.pdf>), veřejným zájmem na udělování integrovaných povolení a dodržování jejich podmínek je zájem, aby provoz vybraných zařízení předcházel a omezoval znečištění a eliminoval vlivy na životní prostředí. Podpůrně soud odkazuje na Směrnici Rady č. 96/61/ES, která je z důvodu zajištění harmonizace českého práva s právem Evropských společenství do zákona o integrované

prevenci promítnuta. Z uvedené směrnice vyplývá, že cílem je především zvýšení prevence znečišťování životního prostředí jako celku, tj. zejména z hlediska ochrany ovzduší, vody a půdy v rámci jednoho povolení k provozu vybraných zařízení, a zamezení přenosu znečištění z jedné složky životního prostředí do druhé.

- 42 Soud konstatuje, že žalobní námitka je zcela neurčitá, postrádá jakékoli argumenty, s nimiž by bylo možno polemizovat. Soud proto v stejné obecné rovině uvádí, že v dané věci správní orgány provedením kontroly, zda jsou dodržovány podmínky integrovaného povolení, zahájením správního řízení a uložením pokuty při zjištění porušení podmínek integrovaného povolení žalobkyní postupovaly v souladu s veřejným zájmem, kterým je v tomto konkrétním případě zájem na ochraně vody. Správní orgány nepostupovaly nahodile ani svévolně, své rozhodnutí řádně odůvodnily. Námitku žalobkyně soud neshledává důvodnou.
- 43 Lze shrnout, že rozhodnutí správních orgánů obsahují skutečnosti rozhodné jak pro posouzení věci, tak i pro jejich právní hodnocení. Správní orgány se nedopustily žádného procesního pochybení a z jejich rozhodnutí je zřetelné, že skutková podstata, z níž vycházely, má svou oporu ve správním spise. Soud v tomto ohledu neshledal žádné nedostatky.
- 44 Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.
- 45 Žalobkyně při ústním jednání konaném před soudem navrhla prominutí, popřípadě snížení pokuty pro případ, že by soud nevyhověl návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí. Důvody pro takový postup soudu nijak nerozvedla a nekonkretizovala, neuvedla ani žádné relevantní okolnosti svědčící o zjevné nepřiměřenosti výše pokuty.
- 46 Ust. § 78 odst. 2 s.ř.s. umožňuje, aby soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, a nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustil od něj nebo jej snížil v mezích zákonem dovolených, a to lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.
- 47 Lze konstatovat, že k užití zmíněného moderačního práva již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 3.4.2012, č.j. 1 Afs 1/2012 -36, uvedl, že „*použitím moderačního práva soud nabrazuje správní uvážení správního orgánu ... Moderační právo soudu má však místo pouze tam, kde je postih za spáchaný správní delikt zjevně nepřiměřený (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, čj. 10 Ca 250/2003-48, publikovaný pod č. 560/2005 Sb. NSS).... V rámci moderačního práva soud zkoumá, zda nedošlo k excesu při individualizaci trestu, tedy zda a jak bylo přihlédnuto ke všem specifikům konkrétního případu a zda byl v rámci zákonné trestní sankce vybrán pro pachatele takový druh trestu a v té výměře, která splní účel trestu a není zjevně nepřiměřená.*“
- 48 Soud s ohledem na shora uvedené okolnosti případu dospěl k závěru, že uloženou pokutu nelze hodnotit jako zjevně nepřiměřenou, jak pro použití moderačního práva vyžaduje ust. § 78 odst. 2 s.ř.s. Soud přitom zohlednil zejména majetkové poměry žalobkyně, kdy

shledal, že pokuta nebude mít pro žalobkyni likvidační účinek. Proto soud návrhu na prominutí nebo snížení uložené pokuty vyhovět nemohl.

49 O nákladech řízení rozhodl soud podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. dubna 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu